

Kölcsey Ferenc költői világa

1. feladat

Alább a Kölcsey Ferenc életútjához kapcsolódó események, dátumok és helységnevek kapcsolatát láthatod a térképen elhelyezve.

2. feladat

Alább a Kölcseyhez kapcsolódó Iliász-pör részleteinek összefoglalóját találod.

Kölcsey Ferenc 1808-ban kezdett levelezni Kazinczyval egy hírlapi vita kapcsán. Hatására megsemmisítette korai verseit. A klasszicizmus is az akkor még irodalomszervező Kazinczy által került hozzá közel. Kazinczy biztatta a görög nyelv tanulására is. 1817-ig leveleztek, Kölcsey ekkor kezdett eltávolodni tőle.

Az *Iliász-pör* 1826-ban az *Élet és Literatúra* hasábjain zajlott. Ez a magyar irodalom első plágiumvitája. A plágium irodalmi tolvajlást jelent. Egy erdélyi költő Kölcsey fordítástöredékeit használta fel Iliász-fordításában. Kazinczy az irodalom egyetemességére hivatkozva az erdélyi költő mellé állt. Kölcsey a

romantika jegyében már ragaszkodott az eredetiséghez. Ma már vitán felül áll a szerzői jogok védelme.

3. feladat

Alább a Huszt című költemény tanításának értelmezését találod.

Kölcsey költeménye a cselekvő hazafiságot hirdeti. A reformpolitika reményekkel töltötte el: a haza sorsa jobbra fordítható. Ehhez azonban tettek szükségesek. Kölcsey erkölcsiségének alapja ez: az ember nem önmagának, hanem közösségének, nemzetének született. A költemény első fele a múltat említi: a múltból érkező rémalak a jelenre inti a versbeli beszélőt. A múlt helyett a jelenre kell koncentrálni, s ezzel a jövőt szolgálni. A vers Széchenyi István *Hitel* című írásának hatására íródott.

Hasonló gondolatokat fogalmaz meg további epigrammáiban: *Emléklapra*, *Versenyemlékek*.

Kölcsey maga is cselekvő hazafi volt. 1832 és 1834 között a pozsonyi országgyűlés aktív tagja, képviselője. Felszólalt a jobbágyok érdekében, és amikor látta, hogy a reformokat nem lehet keresztülvinni, lemondott. Az országgyűlés felosztatását követően politikai perekkel foglalkozott. Feliratokat készített Kossuth Lajos ügyében, és Wesselényi Miklós védelmét látta el.

4. feladat

A feladatnak nincs rossz megoldása. Olvasd el Kölcsey üzenetét is!

Kölcsey Ferenc: Emléklapra

Négy szócskát üzenek, vésd jól kebeledbe, s fiadnak

Hagyd örökül ha kihúnysz: A haza minden előtt.

5. feladat

Alább Kölcsey Ferenc Zrínyi dala és Zrínyi második éneke című költeményének összehasonlítását találod.

Hasonlóságok:

Mindkét költemény látszólag párbeszédre épül, de valójában a lírai én belső vitája vetül ki.

Az alkotások a romantika stílusában íródtak.

Mindkét vers tanulsága szerint a magyar nemzet halott.

Kölcsey párversei a Zrínyi-kultuszhoz kapcsolódnak. A reformkori költők Zrínyiben látták a cselekvő hazafit, s ez erkölcsiségüknek tökéletesen megfelelt.

Indulat, keserűség érezhető mindkét költeményben.

Különbségek:

A *Zrínyi dala* kérdés-feleltre épül.

A *Zrínyi második éneke* tömörebb, rövidebb alkotás.

A *Zrínyi második énekében* Zrínyi mellett a Sors szólal meg. Fellebbezhetetlen törvényként van jelen, döntései megmásíthatatlanok.

A *Zrínyi dala* érték-és időszembesítő alkotás. Az értékes múltat veti össze a kiüresedett jelennel. A megidézett Zrínyi a dicső múltra hivatkozik, a válaszok a kiábrándító jelenre utalnak.

A *Zrínyi második éneke* pesszimistább mű. Az 1836-os országgyűlési kudarc után született vers mutatja, hogy Kölcsey a teljes reménytelenségbe sodródott.